

ACTIVITATS PER A ALUMNES, 7-10 anys

Els refugiats: inici d'una nova vida

La crisi humanitària del 2015 ha generat canvis i una nova situació en la societat dels països que acullen a les persones refugiades.

Aquestes activitats, organitzades en dues sessions d'una hora, estan pensades per sensibilitzar els alumnes respecte les dificultats que viuen les persones que fugen de països amb conflictes bèl·lics i, alhora, fer-los adonar de com poden contribuir, a títol personal, a millorar l'acollida de nous companys refugiats.

S'aconsella relacionar aquestes activitats amb les dues sessions del mòdul de formació per a famílies sobre "[l'acollida a les famílies refugiades](#)".

OBJECTIUS

1. Sensibilitzar-se sobre la situació de les persones refugiades.
2. Adonar-se de les dificultats que es troben els infants que viuen en països amb conflictes bèl·lics i de com els poden afectar a nivell emocional.
3. Reflexionar sobre com poden contribuir a millorar l'acollida dels nous companys refugiats, fomentant els valors de l'empatia i la solidaritat.
4. Saber que existeixen els "Drets dels Infants" i que l'article 22 es refereix a la protecció dels infants refugiats.

SESSIÓ 1: Per què fugen?

1. El mestre fa una detecció de coneixements previs dels alumnes sobre la situació de les persones refugiades, a partir del que hagin sentit a les notícies, a la televisió, a casa, etc. També pot portar algun diari que en parli del tema. (10')
2. Tot seguit el mestre presenta el conte "L'ametller no va poder fugir" (Catalunya amb ACNUR), bé en el format [vídeo](#) (cal descarregar-se els materials en línia) o bé en format [conte](#). (10')
3. Es proposa fer una conversa sobre el conte a partir de les següents preguntes: (10')
 - **Qui són els personatges d'aquest conte?**
 - **On viuen?**
 - **Són feliços? Què els agrada fer?**
 - **Per què fugen la Brisa i la seva família?**
 - **Què es poden endur?**
 - **Com és aquesta fugida?**

El mestre pot fer reflexionar als alumnes sobre temes que tenen a veure amb la fugida dels personatges del seu país i el procés de demanar refugi i asil en altres països: les diferents maneres de viure i de sobreviure, les pèrdues i el dolor; l'esperança i les il·lusions en els països d'acollida.

4. El mestre explica la fitxa "Els nens refugiats", en què els alumnes han de reflexionar sobre quines són les emocions i sentiments d'alguns dels personatges en diferents moments de la història. *Vegeu [Annex. Document 1](#) (5')*

5. Els alumnes treballen aquest material de manera individual. (15')
6. A continuació, el mestre demana als alumnes que, en parelles, pensin què podrien fer a títol individual per acollir nous companys com la Brisa i els seus germans (10')

El mestre pot ajudar-los a trobar activitats quotidianes, com poden ser:

- *ensenyar-los l'escola i el seu entorn proper,*
 - *posar cartells en la seva llengua,*
 - *acompanyar-los quan han d'anar a un espai diferent de l'aula,*
 - *ajudar-los a comprendre el que han de fer i les normes de la classe,*
 - *jugar al pati amb ells,*
 - *ajudar-los a fer algun treball,*
 - *convidar-los a anar a jugar al parc en sortir de l'escola, etc.*
7. Per acabar la sessió, el mestre demana als alumnes que facin una autoavaluació sobre la sessió. Vegeu [Annex. Document 2](#) (5')

CONTINUÏTAT A CASA

- Es proposa que els alumnes expliquin el conte als pares i que parlin sobre el tema.

VISITA A L'EXPOSICIÓ "REFUGIATS, L'ODISSEA CAP A EUROPA"

Una bona opció per treballar aquest tema amb els alumnes, tant com una activitat programada a l'aula com una activitat familiar, és la visita a l'exposició itinerant [Refugiats, l'odissea cap a Europa](#). Es tracta d'una exposició del fotògraf Sergi Càmera que dóna a conèixer les rutes que segueixen molts refugiats de països en conflicte cap al continent europeu, i els riscos que troben per cercar una nova vida.

SESSIÓ 2: Els drets dels infants

Per a aquesta activitat els alumnes necessiten tenir accés a Internet.

1. En gran grup es recorda el conte "L'ametller no va poder fugir" d'ACNUR, treballat en la sessió anterior. (5')
2. A partir del conte, el mestre introdueix el tema dels drets i deures que tenen els nens i joves (0-18 anys) a partir del llibre ["Les tres bessones i els drets de la infància"](#) (Ajuntament de Barcelona) (5')

El llibre presenta quins són els drets, els deures i les responsabilitats dels infants, adaptant els articles més rellevants dels Drets de la Infància de 1989 de les Nacions Unides. El mestre ha d'aclarir el concepte de "dret", que en aquestes edats pot resultar difícil d'entendre en tot el seu significat. Una possible definició pot ser "tots aquells principis que fan que totes les persones puguin viure amb un nivell de vida adequat (salut, educació, seguretat, etc.) i que han de ser respectats i complerts per tots els països."

3. A continuació, per parelles, els alumnes han de contestar unes preguntes consultant aquest llibre a l'ordinador, aprofundint en l'article 22, que fa referència als infants que han de fugir del seu país. Vegeu [Annex. Document 3](#) (10')
4. Quan hagin acabat, es posa en comú el que han parlat en parelles, recollint les seves opinions. Vegeu [Annex. Document 4](#) (10')

5. El mestre recorda quines accions per ajudar els infants refugiats van suggerir els alumnes en la sessió anterior, i els demana que facin un dibuix que mostri una d'aquestes accions. Posteriorment, es pot fer un mural amb l'article 22 i aquests dibuixos. (25')
6. Per a acabar la sessió, el mestre demana als alumnes que facin una autoavaluació sobre la sessió. *Vegeu [Annex. Document 5](#) (5')*

CONTINUÏTAT A CASA

Es proposa que vegin en família el vídeo [Per què fugen els nens de Síria?](#) (UNICEF) En acabar, poden comentar-lo i pensar de quina manera poden ajudar les persones refugiades, tant si es tracta de nous companys que puguin incorporar-se a l'aula, com persones refugiades que arribin a la ciutat.

ANNEX. Document 1

COM SE SENTEN?

- **Llegeix** aquestes situacions.
- **Dibuixa i escriu** les emocions i els sentiments dels diferents personatges.

La Brisa i els seus germans al principi de la història	
Escriu les emocions i sentiments de la Brisa:	
La Lluïsa quan veu a les notícies els refugiats que fugen	
Escriu les emocions i sentiments de la Lluïsa:	
El Tim a la seva festa d'aniversari	
Escriu les emocions i sentiments del Tim:	

ANNEX. Document 2

INDICADORS D'AUTOAVALUACIÓ

- Ara que s'ha acabat la sessió, valora el teu treball amb les següents preguntes:
 1. He conegut alguns motius que obliguen a les persones a fugir d'un país en guerra. 😞 😐 😊
 2. He entès alguns problemes que tenen els nens refugiats. 😞 😐 😊
 3. He reflexionat sobre com es deuen sentir els infants refugiats i com puc acollir-los. 😞 😐 😊
 4. He participat amb interès en el treball en parella. 😞 😐 😊
 5. He trobat interessant aquesta activitat. 😞 😐 😊
- Observa els resultats que has marcat. Quina valoració surt més vegades?

ANNEX. Document 3

PER QUÈ FUGEN?

- **Consulteu en parella** el llibre [“Les tres bessones i els drets de la infància”](#) i **contesteu** les següents preguntes:
 1. Quin és l'article dels “Drets dels infants” que parla del que ha de fer un govern quan arriben nens que han hagut de fugir del seu país? Llegiu-lo i copieu-lo.
 2. Quins creieu que són els articles que parlen dels Drets més importants que es poden perdre en un conflicte bèl·lic?
 3. Quines emocions o sentiments creieu que senten els nens que han de fugir del seu país perquè hi ha un conflicte bèl·lic?
 4. Ara que sabeu que hi ha nens al món que han de fugir del seu país, què us fa sentir?

ANNEX. Document 4

PER QUÈ FUGEN? Orientacions per al mestre

- 1. Quin és l'article dels "Drets dels infants" que parla del que ha de fer un govern quan arriben nens que han hagut de fugir del seu país? Llegiu-lo i copieu-lo.**
L'article 22 Doneu-nos refugi: "En cas que al nostre país hi hagi conflicte i n'haguem de fugir, el govern del país on anem ens ha de garantir protecció i assistència"
- 2. Quins creieu que són els articles que parlen dels Drets més importants que es poden perdre en un conflicte bèl·lic?**
 - Article 6: A la nostra vida, per créixer i fer-nos grans.
 - Articles 9 i 10: Poder viure amb els nostre pares.
 - Articles 12, 14 i 15: Poder expressar les nostres idees.
 - Article 16: Tenir intimitat.
 - Article 17: Tenir informació.
 - Article 23 i 24: Viure amb salut.
 - Article 28 i 29: Educar-nos per créixer.
 - Article 30: Viure al teu país i amb els teus costums
 - Article 31 Temps per jugar
- 3. Quines emocions o sentiments creieu que senten els nens que han de fugir del seu país perquè hi ha un conflicte bèl·lic?**
Aquests nens poden sentir por, tristesa, desampar, enuig, esgotament, ràbia, apatia....
- 4. Ara que sabeu que hi ha nens al món que han de fugir del seu país, què us fa sentir?**
Resposta lliure dels alumnes. El mestre ha de tenir present que és possible que no tots els alumnes siguin capaços d'expressar què senten davant d'aquesta situació. Segons com sigui la resposta dels alumnes, el mestre pot fer-se una idea de si els alumnes han pogut assolir l'objectiu referent a les situacions personals que poden patir els nens refugiats.

ANNEX. Document 5

INDICADORS D'AUTOAVALUACIÓ

- Ara que s'ha acabat la sessió, valora el teu treball amb les següents preguntes:
 1. He après que hi ha unes lleis internacionals que protegeixen els infants.
 2. He après quins drets han pogut perdre en el seu país els nens que fugen per la guerra.
 3. He reflexionat sobre com puc ajudar els companys refugiats que arriben a l'escola.
 4. He participat activament en el treball en parella.
 5. He trobat interessant aquesta activitat.
- Observa els resultats que has marcat. Quina valoració surt més vegades?